

AFSCHRIJF.

list 6

N O T A.

Aan: H.KEB.

Van: DVE.

Betreft: Opgave extremistische organisaties en perio-
dieken

Bijl. : 4.

Hierbij doe ik U
de
samengestelde "List of organisations in the Nether-
lands" toekomen, in de vorm van:

- I. een gewijzigde en aangevulde opgave van extremis-
tische organisaties en periodieken in Nederland,
met bijbehorende toelichting;
- II. een opgave van inmiddels OPGEHEVEN extremistische
organisaties en periodieken, vermeld in de lijst;
- III. een opgave van NIET-extremistische organisaties
en -periodieken, vermeld in de lijst.

DVE., 25 januari 1961..

I. Opgave van extremistische organisaties en periodieken in Nederland ("List of organisations in the Netherlands", zoals dzz. gewijzigd en aangevuld.)

Organisaties.

Periodieken.

C.P.N. (Communistische Partij Nederland)

S.W.F. (Socialistische Werkers Partij) *)

N.V.B. (Nederlandse Vrouwen Beweging)

E.V.C.-1958 (Eenheidsvakcentrale - 1958); *)
met de daarbij aangesloten bedrijfsbonden:

A.B.H.M. (Algemene Bond v. Werkers in de Hout- en Meubileringsindustrie).

A.B.T. (Alg. Bedrijfsbond Transport)

A.B.V. (Alg. Bond van Vervoerspersoneel)

A.B.W.B. (Alg. Bond van Werkers in de Bouwnijverheid).

A.N.B.H. (Alg. Ned. Bond van Hotelpersoneel)

A.T.E.K. (Alg. Bond v. Werkers in de Textiel- en Kledingindustrie)

B.H.B.V. (Alg. Bond v. Werknemers in Handel- Bank en Verzekeringwezen).

B.L.Z. (Bond van Land- en Zuivelarbeiders)

B.N.C.P. (Bond van Ned. Overheidspersoneel)

CHEVOFA. (Alg. Bond v. Werkers in de Chemische-, Voedings- en Fabrieksmatige bedrijven).

GRAFISCHE (Bond van werknemers in grafische en papierverwerkende industrieën)

DE METAAL (Bond van Werknemers in de metaalnijverheid en aanverwante bedrijfstakken.)

*) Zie toelichting.

De Waarheid, Politiek en Cultuur, Uilenspiegel, Vraagstukken van Vrede en Socialisme, Onseruitz.

De Brug

Vrouwen voor Vrede en Opbouw.

Diverse periodieken, waarvan de namen vrijwel overeenstemmen met die van de betreffende bedrijfsbonden.

E.V.C. (Eenheidsvakcentrale) *),
met de daarbij aangesloten be-
drijfsbonden:

A.B.T. (Algemene Bedrijfsbond-
Transport).

A.B.V. (Algemene Bond v. Vervoerspersoneel)

B.N.O.P. (Bond v. Nederlands Overheidspersoneel)

CHEVOFA (Alg. Bond v. werkers in de chemische-
voedings- en fabrieksmatige bedrijven).

DE METAAL (Bond v. werknemers in de metaal-
nijverheid en aanverwante bedrijfstakken).

A.N.J.V. (Algemeen Nederlands Jeugd Verbond)

O.P.S.J. (Organisatie van Progressieve
Studerende Jeugd).

Federatie van Vooruitstrevende Studenten-
verenigingen, waarbij zijn aangesloten:

PERICLES (Democratische Studentenvereniging)

P.D.S.V.-Delft (Progressieve Democratische
Studentenvereniging).

*) Zie toelichting.

Diverse periodieken, waarvan de namen vrijwel
overeenstemmen met die van de betreffende be-
drijfsbonden.

Jeugd, Ruim baan

Spektakel *)

-

-

-

* Verenigd Verzet 1940-1945 (V.V.-'40-'45)

Stem van het Verzet.

Hulporganisaties communistische verzets-
beweging. *)

- Nederlands Auschwitz Comité *))
- Buchenwald Vriendenkring *)) Gelijknamige mededelingenbladen
- Ravensbrück Vriendenkring *))

- Actiegroep tot ondersteuning van een Nederlands
Dachau Comité. *) -

- Sachsenhausen Vriendenkring *))
- Commissie Schadevergoeding Nazi-slachtoffers *)) Gelijknamige mededelingenbladen.
- Protestcomité Vrijlating Oorlogsmisdadigers *))

Vereniging NEDERLAND-U.S.S.R. *)

Nederland - U.S.S.R. x

Overige vriendschapsverenigingen of comité's :

- Nederland - Polen *) -
- Nederland - D.D.R. *) -
- Nederland - Tsjechoslowakije *) -
- Nederland - Hongarije *) -
- Nederland - Roemenië *) -
- Nederland - Bulgarije *) -

NEDERLANDSE VREDESBEWEGING *)

Vrede *)

PERHIMPUNAN INDONESIA (P.I.).

Perhimpunan Indonesia

SPARTACUS (Communistenbond-)

Spartacus

F.V.S. (Federatie van Vrije Socialisten. *)

Recht voor Allen.

*) Zie toelichting.

II. Opgave van inmiddels OPGEHEVEN extremistische organisaties en periodieken, vermeld in de "List of organisations in the Netherlands".

Organisaties.

- Communistische Partij Holland (C.P.H.)
- Arbeidersbond voor Cultuur (A.B.C.)
- Algemene Nederlandse Bond van Zeevarenden (A.N.B.Z./E.V.C.)
- Algemene Bond van Werkers in de Tabaksindustrie (A.B.T.I./E.V.C.)
- Algemene Bond Spoor-, Tram en Nevenbedrijven (A.B.S.T.N./E.V.C.)
- Algemene Nederlandse Bond van Bioscoop- en Theaterpersoneel (A.N.B.T./E.V.C.)
- Nederlandse Pioniersbond

- Revolutionair Communistische Partij (R.C.P.)
- Nederlandse Bond van Vrije Socialisten (N.B.V.S.)

- Vrije Socialisten Vereniging (V.S.V.)

Periodieken.

- Echo van het Land.

Toelichting.

- Opgeheven in 1936.
- Opgeheven in 1955.
- In 1958 opgegaan in de A.B.T./E.V.C.-1958.
- In 1952 opgegaan in de CHEVOFA/E.V.C.
- In 1953 benaming gewijzigd in A.B.V./E.V.C.
- Omstreeks 1954 opgeheven.
- Vroegere communistische jeugdorganisatie, destijds federatief aangesloten bij het A.N.J.V.. In 1950 opgehouden te bestaan.
- Sedert maart 1952 opgehouden te bestaan als officiële openlijke partij-politieke groepering.
- Ging in 1952 een fusie aan met de "Vrije Socialisten Vereniging"(V.S.V.), waarna de beide organisaties optraden onder de naam "Federatie van Anarchisten in Nederland"(F.A.N.)- zie opgave I/F.V.S.
- Ging in 1952 een fusie aan met de "Nederlandse Bond van Vrije Socialisten."

- C.P.N.-maandblad, opgeheven in 1956.

- Feiten en Cijfers
  - Kwartaal
  - Propeller

  - Socialisme van Onderop

  - Staat en Raad
  - Studie en Strijd

  - Voorwaarts
  - Vrije Katheder
  - Voor een duurzame vrede, voor volksdemocratie
- C.P.N.-uitgave, vrij onregelmatig verschenen en opgeheven in 1948.
- C.P.N.-uitgave, opgeheven in 1951.
- Zeer onregelmatig verschenen C.P.N.-bedrijfskrant voor Fokker. Sedert geruime tijd niet meer verschenen.
- Destijds het orgaan van de "Nederlandse Bond van Vrije Socialisten". (zie biz.1).
- C.P.N.-uitgave, opgeheven in 1948.
- Tot oktober 1954 de naam van het O.P.S.J.-orgaan, dat sindsdien is genaamd "Spektakel" (zie ook opgave I-O.P.S.J.).
- C.P.N.-weekblad, opgeheven in 1959.
- Opgeheven in 1947.
- Uitgave Kominform. Verschijnt niet meer sinds maart 1956.

III. Opgave van NIET-extremistische organisaties en periodieken, vermeld in de "List of organisations in the Netherlands".

Organisaties.

- Comité Hulp aan Indonesië
- Nederlandse Federatie van Beroepsverenigingen.
- Onafhankelijk Verbond van Bedrijfsorganisaties (O.V.B.)

- Verbond van Wetenschappelijke Onderzoekers.

Periodieken.

- De Groene Amsterdammer
- Nieuwe Strijd
- Vrouwenpost

Toelichting.

Het O.V.B., dat in 1948 door afsplitsing van de E.V.C. ontstond werd aanvankelijk nauwlettend door deze dienst geobserveerd. Allengs ontwikkelde het O.V.B. zich echter tot een organisatie die inderdaad "politiek onafhankelijk" kon worden genoemd, zodat het lidmaatschap daarvan geen enkele aanwijzing geeft omtrent een extremistische gezindheid van het betrokken lid.

Orgaan van de O.V.B. (zie boven).

Geen extremistisch orgaan van die naam bekend. (Het orgaan van de Nederlandse Vrouwenbeweging is genaamd "Vrouwen voor Vrede en Opbouw").

TOELICHTING behorende bij de opgave van extremistische organisaties en periodieken in Nederland (opgave I).

S.W.P.

Nieuwe communistische partij, opgericht in 1960, na de scheuring in de C.P.N.

De E.V.C. (voor 1958)

Toen vlak na de oorlog, in 1945, de E.V.C. werd opgericht sloten velen, aangetrokken door de bedrijfspwijze opzet van deze organisatie en de idee van eenheid in de vakbeweging zich hierbij aan, ook vele voorheen (voor 1940) confessioneel georganiseerde werknemers. De invloed van de C.P.N. op de E.V.C. en de belangrijke posities die de communisten daarin innamen bleven voorshands ver-sluierd en waren niet voor een ieder duidelijk waarneembaar. In de loop van de jaren 1946-1949 deden zich enkele gebeurtenissen voor, die het communistische karakter van de E.V.C. meer en meer in het licht stelden. Als zodanig kunnen worden aangemerkt:

maart 1946 : Episcopaal verbod voor R.K.werk-nemers om lid te zijn van de E.V.C.

februari 1947 : Afwijzing door het N.V.V. van de door de E.V.C. voorgestelde fusie.

januari 1949 : Scheuring in het Wereldvakverbond, waarbij de niet-communistische orga-nisaties, w.o. het N.V.V., uittraden, terwijl de E.V.C. lid bleef.

Velen trokken uit de ontwikkeling van zaken de consequenties en verlieten de E.V.C. Zeker voor de bestuurders was de aard van de E.V.C. wel duidelijk geworden. Van vele gewone leden - in het bijzonder buiten de grote steden - kan echter het aanblijven in de E.V.C. niet zonder meer als een blijk van communistische gezindheid worden opgevat.

De A.N.B.Z./E.V.C.

Hetgeen hiervoren werd opgemerkt over het lidmaat-schap van de E.V.C. in het algemeen, geldt in het bijzonder voor de leden van de A.N.B.Z..

De A.N.B.Z. heeft zich lange tijd (vrijwel uitsluitend) beijverd naar vermogen de belangen van de bij haar aangesloten leden te behartigen.

In tegenstelling tot de andere E.V.C.-bedrijfsbon-den onthield zij zich vrijwel van het voeren van agitatie en propaganda t.b.v. de C.P.N..

De communistische invloed onder de bij de A.N.B.Z./E.V.C. aangesloten vissers en zeevarenden is altijd aanmerkelijk minder geweest dan onder de werknemers aangesloten bij de overige E.V.C.-bonden. Veel vissers zijn van christelijke huize. De meeste zee-varenden hebben slechts een geringe interesse voor politieke zaken.

Uit het bovenstaande moet niet worden geconcludeerd dat de A.N.B.Z./E.V.C. geen politiek extremistische organisatie zou zijn. Als organisatie vormde de bond een onderdeel van de E.V.C. en had dus een duidelijke binding met de C.P.N..

Uit het lidmaatschap van de A.N.B.Z./E.V.C. mag echter niet zonder meer een communistische gezindheid van het betrokken lid worden afgeleid. Om de politieke instelling van het betrokken lid te kunnen beoordelen zijn aanvullende gegevens nodig.

In 1958 is de A.N.B.Z./E.V.C. opgegaan in de A.B.T./E.V.C./1958.

De "E.V.C.-1958"
en de "E.V.C."
(sedert 1958).

In 1958 openbaarden zich moeilijkheden in de E.V.C., die - onder leiding van de C.P.N. - leidden tot afscheiding van een groot aantal leden en oprichting door hen van een afzonderlijke vakorganisatie, de E.V.C.-1958. Sedertdien bestaan er twee E.V.C.-organisaties, t.w. :

- a. de E.V.C.(anti-C.P.N. Veel leden sympathiseren met de S.W.P.)
- b. de E.V.C.-1958 (die de grote meerderheid van de leden der voormalige, ongedeelde, E.V.C. achter zich heeft).

T.a.v. de leden van de tot de E.V.C.-1958 behorende bedrijfsbonden kan worden gesteld dat een minderheid bij de C.P.N. is aangesloten, terwijl de overigen als regel welwillend tegenover de communistische beginselen staan.

/laatste

Aangezien echter op deze /regel uitzonderingen mogelijk zijn, zal, ingeval omtrent iemand niet meer bekend is dan dat hij is aangesloten bij een dergelijke bond, zijn politieke oriëntering slechts met zekerheid kunnen blijken uit een terzake in te stellen onderzoek.

T.a.v. de leden van de E.V.C. moet, meer nog dan t.a.v. de leden van de E.V.C.-1958, in het oog worden gehouden, dat het lidmaatschap niet altijd als een blijk van communistische gezindheid kan worden aangemerkt. Zeker in deze gevallen dient voor een juist oordeel over de politieke oriëntering van de betrokkene over aanvullende gegevens te worden beschikt.

E.V.C.(-1958)-
periodieken.

De leden van de bedrijfsbonden ontvangen de organen uit hoofde van hun lidmaatschap. Daarnaast worden de organen uit propagandistische overwegingen toegezonden aan niet-leden, welke laatste toezending op zichzelf derhalve geen enkele aanwijzing vormt voor een links-extreme gezindheid van degene die een dergelijk orgaan ontvangt.

O.P.S.J.-orgaan.

Het O.P.S.J.-orgaan "Spektakel" was tot oktober 1954 genaamd "Studie en Strijd".

Hulporganisaties
communistiche
verzetbeweging.

Bij deze - bemantelde - hulporganisaties van de communistische verzetbeweging zijn ook niet-communistiche georiënteerde personen aangesloten, wier binding met deze organisaties uitsluitend verband houdt met de omstandigheid dat zij gedurende de laatste wereldoorlog hebben verbleven in genoemde concentratiekampen.

Het enkele feit dat iemand bij een dergelijke hulporganisatie is aangesloten of deelneemt aan manifestaties daarvan laat derhalve geen enkele conclusie met betrekking tot zijn of haar politieke oriëntering toe.

Vereniging "Neder-
land-U.S.S.R." en
andere vriendschaps-
verenigingen, of
-comité's.

Van deze vriendschapsverenigingen of -comité's ter bevordering der culturele betrekkingen zijn ook personen lid, die geen communistische sympathieën hebben. Om de politieke oriëntering van iemand, aangesloten bij een dergelijke vereniging of een dergelijk comité juist te kunnen beoordelen, zijn meer gegevens nodig dan het enkele feit van zijn of haar lidmaatschap.

Het vorenstaande geldt niet voor bestuurders.

Nederlandse Vredes-
beweging.

Het leidend orgaan van de Nederlandse (communistiche) Vredesbeweging is de NEDERLANDSE VREDESRAD. Voorts kent deze beweging plaatselijke VREDESCOMITÉ's. Het lidmaatschap van de Nederlandse Vredesraad en de plaatselijke vredescomité's is in het algemeen een indicatie dat de betrokkene "fellow traveller" is.

Overigens kent de Nederlandse Vredesbeweging geen leden, doch slechts abonné's op het blad "Vrede". I.a.v. deze personen moet, om een juist oordeel te kunnen vormen over hun politieke oriëntering, over aanvullende gegevens worden beschikt.

F.v.S. (Federatie
van Vrije Socialisten)

Anarchistische groepering, eerder (voor 1954) geheten: "Federatie van Anarchisten in Nederland" (F.A.N.)

Laatstgenoemde groepering is in 1952 ontstaan uit een fusie van de "Vrije Socialisten Vereniging" (V.S.V.) en de "Nederlandse Bond van Vrije Socialisten" (N.B.V.S.).

NEDERLANDSE COMMUNISTISCHE MANTELORGANISATIES EN DAARDOOR UITGE-
GEVEN PERIODIEKEN

<u>Organisaties:</u>	<u>Periodieken:</u>
<u>Vredesbeweging</u>	Nederlandse Vredesraad (NVR) "Vrede" (maandblad)
<u>Vrouwenbeweging</u> <u>Hulporganisatie</u>	Nederlandse Vrouwenbeweging (NVB) "Vrouwen voor vrede en opbouw" (maandblad) "Zonneschijn" (kinderkampen) mededelingenblad
<u>Jeugdbeweging</u>	Algemeen Nederlands Jeugdverbond (ANJV) "Jeugd" (maandblad) "Ruim baan" (kaderblad) Organisatie van Progressieve Stude- rende Jeugd (OPSJ) "Spektakel" (maandblad) Federatie van Vooruitstrevende Stu- dentenverenigingen (F.V.S.V.) - Hierbij aangesloten: "Perikles" - PDSV "Delft" -
<u>Verzetsbeweging</u> <u>Hulporganisaties</u>	Verenigd Verzet 1940-1945 "Stem van het verzet" (maandbl.) Nederlands Auschwitz Comité mededelingenblad Buchenwald Vriendenkring mededelingenblad Ravensbrück Vriendenkring mededelingenblad Actiegroep tot ondersteuning van een Nederlands Dachau Comité - Sachsenhausen Vriendenkring mededelingenblad Commissie Schadevergoeding Nazi- slachtoffers (CSN) mededelingenblad •Protestcomité Vrijlating Oorlogs- misdadigers (PVO) mededelingenblad
<u>Culturele organisaties</u>	Vereniging "Nederland-USSR" "Nederland-USSR" (maandblad) ~~"Schiedsbull. 1955"~~ ~~"Medische wetenschap in de USSR" (maandblad-bulletin)~~ ~~"Tweekleur" (maandblad-bulletin)~~ Comité ter bevordering der cul- turele betrekkingen tussen Nederland en Hongarije - Comité voor culturele betrekkingen met de DDR, - Comité voor culturele betrekkingen Nederland-Tsjechoslowakije - Comité Nederland-Roemenië - Comité Nederland-Bulgarije - Vereniging Nederland-Joegoslavië - Bond van Socialistische Zang- en Mu- "Klankbord" (bulletin) ziekverenigingen